

Princip, som ellers gaaer igjennem det Hele, i et enkelt Punkt, medens man forøvrigt lader det bestaae. Dernaest kan det vistnok have sine Banffeligheder at gjennemføre dette ogsaa her, da der ikke gaanske er den samme Gensartethed i disse Bygninger, hvorom der er Tale, som kunde være ønskelig. Der er saaledes navnlig een Omstændighed, som jeg maa gøre opmærksom paa, og som jeg, naar jeg tidligere havde været fuldstændigt bekendt dermed, vilde have forhandlet med Udvalget om; det er nemlig, at der under disse Bygningsudgifter sammensættes to Classer af Bygningsudgifter, som maa betragtes fra et temmelig forskjelligt Standpunkt, dels nemlig saadanne Bygninger, som ere opreiste og vedligeholdte for de Underviisningsanstalters Formaaals Skyld, hvorom her er Tale, dernaest er der andre saadanne Bygninger, som slet ikke directe vedkomme Anstalterne som Underviisningsanstalter, men høre til den Formue, hvorpaa disse Anstalter ere begrundede, og af hvis Renter de vedligeholdes. Det er nemlig klart, at Universitetsbygningerne, ogsaa Communitetsbygningen og alle de lærde Skolers Bygninger, Bygningerne ved Sorø Academi, selve Academiets Bygninger, det er Bygninger, som underholdes for Underviisningens Skyld, og det er altsaa en Classe af Bygninger, som man vel kunde kalde Skolebygninger, Underviisningsbygninger, og de falde altsaa ganske under eet Synspunkt, og de kunne vurderes under C. Man kan altsaa sige: ja, til dem vilde vi anvende saa Meget, idet man kan fordele dette paa de forskjellige Steder; thi paa nogle Steder kunne Reparationer eller Ombygninger opsættes og behøve først at foretages senere hen. Men nogle andre af disse Bygninger ere, som jeg sagde, Bygninger, som slet ikke vedkomme det egentlige Formaal, men høre til Gods og Eiendom. Dette er saaledes Tilfældet med de Bygninger, der omtales i det oprindelige Forslag af Udvalget under Nr. 23; det er de Bygninger, som ere nævnte under d, e og f. Under e have vi Bygningsarbejder ved Bygningerne paa Sorø Academiets Gods, hvilket altsaa er Bygningsarbejder, der udføres af Academiets som Godsæier. Desamme gælder naturligvis om de under f nævnte Bygninger ved Forst-

væsenet, og, skjøndt af en anden Art, saa falde dog ogsaa Bygningerne under b, nemlig Universitetets Kirker ind under en lignende Betragtning. Universitetet er Kirkeæier, oppebærer Kirkeindtægter, og har som andre Kirkeæiere Forpligtelse til at vedligeholde disse Kirker, men i saa Fald underholdes de dog ikke for at tjene Underviisningen; det er altsaa temmelig klart, at der bør gjøres en anden Betragtning gældende her; netop ved de sidste Bygninger, fremtræder dette paa en ganske særegen Maade, thi Universitetet kan faae Forpligtelse til her at foretage Bygningsarbejder, som det ikke selv kan bestemme, naar der nemlig ved et Kirkesyn gjøres Udsættelser, saa at det og det skal istandsættes. Det er jo en Post, der ikke vil være stor, da Universitetets Kirker ere i en saa god Tilstand og holdes saaledes, at der ikke godt kan være Tale om nogen stor Udgift; men det er dog klart, at saavel Udgifter i den Anledning, som navnlig de Udgifter under e og f, der vedkomme Hovedgaard og Bygninger ved Forstvæsenet og Skigt, at de maae betragtes fra et andet Standpunkt og vurderes og udføres anderledes end de Arbejder, som egentlig vedkomme de egentlige Underviisningsbygninger. Med Hensyn hertil er der nu ingen Forskel mellem Udvalgets frasalte Forslag og det Forslag, der er gjort af et æret Medlem af Thinget, som tillige er Medlem af Universitetet og noie bekendt med Universitetets Regnskabsforhold. Jeg troer altsaa, at det havde fortjent Overveielse, og jeg veed ikke, om Udvalget skulde være tilbøieligt til endnu at tage under Overveielse, om ikke disse to Classer af Bygninger burde sondres, og saa først for enhver af dem Sammenlægning finde Sted, ligesom ogsaa den Nedsættelse, som findes passende, i det hele Beløb. Jeg vil vel antage, at, skjøndt Nedsættelsen er temmelig stærk, saa vil man kunne komme ud deraf for et Aar, ialtsald maa man jo see, hvor langt man kan komme. Skulde det vise sig, at Bygningerne virkelig led ved at udsætte Reparationerne, ved at indskrænke Bygningsforandringerne, saa maa der jo andrages paa et mere passende Beløb næste Aar; men jeg indrømmer, at Forsøget bør gjøres.